

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea listei teritoriilor și
perioadelor acțiunilor de luptă la care au participat
cetățenii Republicii Moldova

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii de Guvern a fost elaborat de Ministerul Apărării.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul dat a fost elaborat în temeiul art. 9 lit. b) nr. 317/2024 <i>cu privire la veteranii de război</i> (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 564-568 art. 786 din 31.12.2024).
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Legea nr. 317/2024 <i>cu privire la veteranii de război</i> stabilește statutul juridic al veteranilor de război cetățeni ai Republicii Moldova, categoriile de veterani de război, reglementează drepturile și garanțiile sociale ale acestora. Astfel, conform prevederilor legii prenotate, Ministerul Apărării elaborează și prezintă Guvernului proiecte de acte normative ce reglementează promovarea și respectarea drepturilor veteranilor de război, cu excepția celor din domeniul social și al sănătății. În acest context, la articolul 9 litera b) a prezentei legi este stipulat că „...Lista teritoriilor și a perioadelor acțiunilor de luptă la care au participat cetățenii Republicii Moldova se aprobă de Guvern.”, ceea ce stabilește că Ministerul Apărării este responsabil de realizarea acestei prevederi. Deoarece „Lista statelor, orașelor, teritoriilor și perioadele acțiunilor de luptă la care au participat cetățenii Republicii Moldova” anexată la Legea nr. 190/2003 <i>cu privire la veterani</i> este nulă – prin abrogarea articolului 7 din legea prenotată, aprobarea proiectului de hotărâre va crea cadrul normativ necesar pentru protejarea drepturilor veteranilor de război care au participat la acțiunile de luptă pe teritoriul altor state. Cu atât mai mult, că această lista necesită a fi prezentată în redacție nouă, deoarece nu mai există persoane supraviețuitoare care au participat în anumite perioade la acțiuni de luptă precum: „Operațiunile de lichidare a basmacilor: octombrie 1922 – iunie 1931” sau „Acțiunile de luptă din China: august 1924 – iulie 1927; octombrie – noiembrie 1929” ș.a. Tot din aceste considerente, dar și din motivul că fac parte din acțiunile militare a Războiului Doi Mondial, au fost excluse din listă și acțiunile de apărare a unor orașe ca: „Apărarea orașului Odesa: 10 august – 16 octombrie 1941”, „Apărarea orașului Leningrad: 8 septembrie 1941 – 27 ianuarie 1944”, „Apărarea orașului Sevastopol: 5 noiembrie 1941 – 4 iulie 1942”, „Apărarea orașului Stalingrad: 12 iulie – 19 noiembrie 1942”. Totodată, după examinarea arhivei deținătorilor de legitimație de tipul 5 – legitimații din seria „D” – pentru veteranii acțiunilor de luptă de pe teritoriile altor

state (cu excepția Afganistanului), Ministerul Apărării nu deține informații cu privire la persoanele care au participat la apărarea orașelor enumerate supra.

Respectiv, elaborarea proiectului de hotărâre de Guvern *privind aprobarea listei teritoriilor și perioadelor acțiunilor de luptă la care au participat cetățenii Republicii Moldova* este o măsură necesară și adecvată scopului urmărit, care va contribui la respectarea drepturilor veteranilor de război și la asigurarea egalității de șanse pentru toate categoriile de veteranii de război.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul actului normativ are drept scop aducerea în concordanță a actelor Guvernului cu prevederile Legii nr. 317/2024 *cu privire la veteranii de război*.

Se propune elaborarea proiectului de hotărâre de Guvern *privind aprobarea listei teritoriilor și perioadelor acțiunilor de luptă la care au participat cetățenii Republicii Moldova*.

Deoarece, până în prezent a fost atribuit/reconfirmat statutul de veteran de război care au participat la acțiuni de luptă pe teritoriul altor state pentru 134 de solicitanți, dintre care 79 la acțiuni de luptă în Egipt, 33 la acțiuni de luptă în Ungaria, 8 la acțiuni de luptă în Siria, 7 în Etiopia, câte 3 la acțiuni de luptă în Angola și Vietnam și 1 la acțiuni de luptă din regiunea lacului Damanski, lista menționată necesită a fi ajustată și expusă în redacție nouă.

Astfel, din lista elaborată în baza Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 433/1995 pentru ratificarea Acordului *privind recunoașterea reciprocă a înlesnirilor și garanțiilor acordate participanților și invalizilor Marelui Război pentru Apărarea Patriei, participanților la acțiunile de luptă pe teritoriul altor state, familiilor militarilor căzuți în luptă*, semnat la Moscova la 15 aprilie 1994 și în vigoare pentru Republica Moldova din 7 august 1996 și ulterior anexată la Legea nr. 190/2003 *cu privire la veterani*, au fost excluse un șir de state, orașe și teritorii cu perioadele de luptă respective, din motiv că nu mai sunt persoane în viață participante la aceste acțiuni de luptă, dar și faptul că până în prezent nu au fost depuse solicitări de obținere a categoriei date de legitimații de veteran de război.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Pe marginea obiectului de reglementare care a stat la baza elaborării prezentei hotărâri, opțiuni alternative nu au fost identificate.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Nu a fost identificat.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Deoarece, prezentul proiect este elaborat pentru ca Guvernul să-și aducă actele sale normative în concordanță cu Legea nr. 317/2024 *cu privire la veteranii de război*, care reglementează drepturile și garanțiile lor sociale, cheltuieli financiare suplimentare, altele decât cele prevăzute în bugetul de stat în acest scop nu sunt necesare.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Nu a fost identificat.
4.4. Impactul social
Proiectul menționat are obiectivul de a consacra drepturile și garanțiile sociale ale veteranilor de război în semn de recunoștință pentru meritele, sacrificiul și devotamentul lor, prin reconfirmarea listei revizuite a statelor, orașelor, teritoriilor și perioadele acțiunilor de luptă la care au participat cetățenii Republicii Moldova.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Implementarea proiectului nu presupune acțiuni în ceea ce privește colectarea, stocarea și gestionarea datelor cu caracter personal.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu a fost identificat.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu a fost identificat.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu a fost identificat.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Nu este aplicabil.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.239/2008 <i>privind transparența în procesul decizional și Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional</i>, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016: - anunțul privind inițierea procesului de consultare a proiectului de hotărâre a fost plasat pe portalul guvernamental www.particip.gov.md și poate fi vizualizat la următorul link https://particip.gov.md/ro/document/stages/proiectul-hotararii-de-guvern-privind-aprobarea-listei-statelor-teritoriilorsi-perioadele-actiunilor-de-lupta-la-care-au-participat-cetatenii-republiciimoldova/13892; - anunțul privind inițierea procesului de consultare a proiectului de hotărâre a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Apărării (https://www.army.md), la compartimentul „Transparența Decizională”, rubrica „Anunțurile privind organizarea consultării publice” și poate fi vizualizat la următorul link: https://www.army.md/?lng=2&action=show&cat=168&submenuheader=0. Totodată, în conformitate cu art. 32 alin. (1)-(3) din Legea nr. 100/2017 <i>cu privire la actele normative</i>, proiectul de lege a fost remis spre avizare autorităților și instituțiilor interesate și a fost supus consultărilor publice.
7. Concluziile expertizelor
În conformitate cu prevederile art. 36 și art. 37 din Legea nr. 100/2017 <i>cu privire la actele normative</i> proiectul de hotărâre a fost supus expertizei juridice și

expertizei anticorupție, efectuate de către Ministerul Justiției și, respectiv, Centrul Național Anticorupție, iar de propunerile acestora s-a ținut cont.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Aprobarea proiectului de hotărâre implică modificări la Hotărârea Guvernului nr. 182/2018 *cu privire la legitimațiile veteranilor de război*.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea va fi realizată de către Ministerul Apărării prin efectuarea modificărilor respective la Hotărârea Guvernului nr. 182/2018 *cu privire la legitimațiile veteranilor de război*.

Ministru

Anatolie NOSATÎI